

JÄTTEIDEN LAJITTELUOHJEET

ASBESTIJÄTE

Kaikki asbestia sisältävät purkujätteet pitää kerätä erilleen ja pakata tiivisti muoviin. Toimipaikalla on asbestijätteelle kannellinen siirtolava, johon asbestijätteet tulee toimittaa.

Lava sijaitsee tehtaan puolella kylmävaraston takana. Muun kuin asbestijätteen toimittaminen kyseiselle jätelavalle on kielletty.

Asbestijäte toimitetaan Sorsasaloon käsittelykeskukseen loppusijoitettavaksi.

BETONI- TIILI- JA ASFALTTIJÄTTEET

Pienet erät (max 5 m³) puhdasta betoni- ja tiilijätettä kerätään Kaivoksenteen varastokentälle (LOL-kenttä). Isot kappaleet (yli 50 cm) ja pienet kappaleet (alle 50 cm) kerätään eri siiloihin. Isommat purkuerät toimitetaan suoraan Sorsasaloon käsittelykeskukseen.

Pienet erät puhdasta purkuasfalttia kerätään Kaivoksenteen varastokentälle omaan siiloonsa. Isommat asfalttierät toimitetaan suoraan Räimän asfalttiasemalle.

Betoni- ja asfalttijätteiden sekaan ei saa laittaa muuta jätettä (esim. muovia, betonisäkkejä, rakennusjätteitä), betonissa saa olla rautaa kiinni.

Huom. Varttikate luokitellaan tiilijätteeksi, mutta varmistettava, että se ei sisällä asbestia.

Happoiset/pilaantuneet betoni- ja asfalttijätteet kerätään erilleen ja toimitetaan suoraan Sorsasaloon käsittelykeskukseen.

POLTETTAVA SEKAJÄTE

Poltettava sekajäte viedään energiapolttoaineeksi Riihimäen voimalaitokseen.

Saa laittaa:

- Muovijätteet, esim. rakennus- ja suojamuovit, styrox, finnfoam, vaahtomuovi, kiriste- ja kutistemuovit, rajausrakenteet, tyhjät suursäkit, PE, PP ja PVC -muovit, kudotut pressut
- Likainen/märkä pahvi ja paperi
- Kemikaalihaalarit, kumijäte ja -letkut
- Työvaatteet, hanskat, jalkineet, sadeasut
- Lasikuitu ja pesuripallot säkitettynä
- Ilmansuodattimet
- Tulostimien mustekasetit, hiomakoneiden laikat, palonsuojamatot
- Muu polttokelpoinen jäte

Ei saa laittaa:

- Vaarallisia tai happoisia jätteitä
- Metallia (yli 5 mm vahvuista) tai sähköromua
- Lasia, poikkeuksena labralasit ja juomalasit
- Betoni- tai tiilijätettä
- Muita kierrätykseen kelpaavia jätteitä (puu, puhdas pahvi ja paperi)

LOPPUJÄTE

Loppujäte on kierrätykseen tai polttoon soveltumatonta jätettä, joka tarvitsee esikäsittelyä ennen loppusijoittamista tai osittaista hyödyntämistä.

Saa laittaa:

- Kipsilevy, pienet määrät, suuremmat erät kerättävä erilleen.
- Eristevilla pieninä erinä, isommat määrät laitetaan eristevillajätteen lavalle (pasuton päädyssä).
- Ikkunalasi, tasolasi
- Keramiikka ja posliini
- Palamattomat jauhemaiset materiaalit (tiivisti pakattuna)
- Jäte, joka ei ole hyödynnettävissä materiaalina tai energiana (palamaton jäte)

Ei saa laittaa:

- Vaarallisia tai happoisia jätteitä
- Metallia tai sähköromua
- Kierrätykseen tai energiahyötykäyttöön soveltuvia jätteitä

PAPERI JA PAHVI/KARTONKI - Puhdas paperijäte (lehdet, kopiopaperi, kirjekuoret ym.) paperinkeräysastioihin. - Puhdas pahvi- ja kartonkijäte (ruskea pahvi, aaltopahvi, nestekartonkipakkaukset, pahvimukit, pakkaus-, kääre- ja voimapaperit) pahvinkeräysastioihin. - Isot pahvierät (ruskea pahvi ja aaltopahvi) Korjaamo 1 päädyssä olevaan pahvipuristimeen.	ERISTEVILLAJÄTE - Puhtaat ja likaiset (pasutteiset, kipsiset, happoiset) eriste- ja lasivillat samalle lavalle. - Likaiset eristevillat tulee olla säkitettynä (esim. jätessäkkeihin). - Happoiset eristevillat tulee huuhdella ennen lavalle toimitusta. - Katettu siirtolava löytyy pasuton päädyistä.
PUUJÄTE Saa laittaa: - Rakennus- ja purkupuut, levyt, vanerit, pintakäsittelemätön puu, puiset huonekalut, ovet ja ikkunankarmit. - Puupakkaukset (muut kuin kierrätyskelpoiset kuormalavat) ja hajalliset pienet kaapelikelat. - Saa olla maalattuja tai lakattuja, myöskään pienet pasute/kipsijäämät eivät haittaa. Ei saa laittaa: - Kierrätyskaapelikelat, kierrätykseen kelpaavat kuormalavat ja lavakaulukset kerätään erilleen ja kierrätetään. - Kyllästetty puujäte esim. sähkö- ja puhelinpylväät, rakennus- ja purkujätteen kestopuu kerätään erilleen (jätelavat tehtaalla kylmävaraston takana ja kaivoksella rikastamon varastokentällä). Kreosoottikyllästeellä käsitellyt vanhat sähköpylväät ja ratapölkkyt kerättävä erilleen. - PAH-yhdisteitä sisältävät puut ovat vaarallista jätettä ja kerätään erilleen. - Puujätteen seassa ei saa olla isoja metallikappaleita. Naulat/saranat eivät haittaa. - Bitumikatteet poistettava ja lajiteltava sekajätteeseen. - HUOM! Isommat erät purkupuuta kerättävä erilleen (pyydettyä lava purkukohteeseen).	
KIERRÄTETTÄVÄT PUUPAKKAUKSET Kierrätyskaapelikelat, kuormalavat: standardi- (EUR/FIN) ja kertalavat (600x800, 800x1200, 1000x1200, 1140x1140 ja 1200x1200 mm koot) ja lavakaulukset kerätään erilleen ja kierrätetään uudelleen käyttöön. Myös pienesti hajalliset kuormalavat ja lavakaulukset voidaan kierrättää. Täysin hajalla olevat kuormalavat laitetaan puujätteeseen. Pienet epäpuhtaudet eivät estä puupakkausten kierrätystä.	
BIOJÄTE Taukutilojen ja ruokaloiden biojätteet, kuten ruuantähteet, kahvinpurut ja hedelmien kuoret. - Mikäli erilliskeräystä ei ole mahdollista järjestää, laitetaan sekajätteen joukkoon.	TIETOSUOJAMATERIAALI Tietosuoja-paperit ja -muovit samaan astiaan. Tietosuojamateriaali pitää sisällään salassa pidettäviä tietoja tai henkilötietoja. - Keräysastioita on ympäri toimipaikkaa.

METALLIJÄTE

Metallit kerätään aina erilleen muista jätteistä ja lajitellaan materiaalin perusteella.

Alumiini, Haponkestävä metalli, Sekalainen metalli: näille löytyy omia pienlavoja (kuuppia) tehtailla/korjaamoilla ja isot keräyssiiilot tehtaan kylmävaraston takana ja rikastamon varastokentällä.

Kaapelit, isot moottorit ja tynnyrit: kerätään erilleen niille varattuihin paikkoihin.

Nyrkkisääntönä on, että jos kappaleen painosta yli puolet on metallia, sen voi laittaa metallinkeräykseen.

Metallien vaadittava puhtaustaso: Sedimentit ja epäpuhtauskerrostumat on poistettava metallijätteistä ennen kierrätykseen laittoa, esim. korkeapainepesu tai mekaaninen puhdistus, jotta metalli saadaan materiaalina talteen.

Sekalaisessa metallissa saa olla pieniä pasute-, kipsi- tai lannoitejäämiä.

Haponkestävä metalli ei saa sisältää fosforia, joten pienetkin kipsi- tai lannoitejäämät on poistettava huolella.

KAAPELIT

- Saa laittaa kaikki jätekaapelit.
- Keräyssiiilo tehtaan puolella kylmävaraston takana ja keräyslava rikastamon varastokentällä.

SEKALAINEN METALLIJÄTE

- Metalliputket, -levyt, -vaijerit, betonin raudoitusmetallit, ruuvit ym.
- Pieninä määrinä metallipäälysteiset ilmastointiputket, joissa on villakerros. Isot erät kerätään erilleen.
- Pesukoneet ja muut isot metallikuoriset kodinkoneet.
- Metallikuoriset kylmälaitteet, joista on poistettu kylmäaine.
- Isot metallikuoriset sähkökeskukset, (mielellään omalla trukkilavalla metallikeräyssiiilojen viereen).
- Pienet kompressorit (öljyä sisällä max. 2 dl). Isot kompurat tyhjennettävä öljystä ja tuotava omalla trukkilavallaan. Kylkeen merkattava esim. tussilla onko öljy poistettu vai ei.
- Tyhjät ja kuivat maalitynnyrit. Maaliastiat, jotka eivät ole tyhjiä, kuuluvat vaarallisten jätteiden keräykseen.
- Konttorikalusteiden metalliosat. Esim. metallijalkaisen työtuolin voi laittaa kokonaisena.

MOOTTORIT ja SÄHKÖLAITTEET

- Pienet sähkömoottorit voi laittaa sekametallin keräykseen. Tehtaan puolella on moottoreille oma keräyskontti metallisiilon vieressä.
- Isot moottorit kuormalavalle sekametallin keräyssiiilon viereen. Öljyt poistettava!
- Isot metalliset sähkölaitteet tarkasteltava aina erikseen.

TYNNYRIT

- Jäämiä sisältävät tynnyrit tuodaan tehtaan kylmävaraston taakse keräysalueelle (metallien keräyssiiilojen vieressä) tai rikastamon vaarallisten jätteiden keräykseen.
- Täysin tyhjät tynnyrit (esim. öljyä saa olla max 2dl/tynnyri) voi laittaa suoraan sekametallin keräykseen.

VAARALLISET JÄTTEET

Vaaralliset jätteet kerätään aina erilleen ja toimitetaan sisäisen siirtoasiakirjan kanssa joko tehtaan vaarallisten jätteiden varastolle (varastohuone ja varastokontit) tai rikastamon keräyskonteille. Siirtoasiakirja tulee toimittaa varastolla ja keräyskonteilla oleviin punaisiin postilaatikoihin kaikkien tilavuudeltaan yli 10 l kokoisten vaarallisten jätteiden mukana. Mikäli jäte toimitetaan keräyspisteeseen omassa erillisessä astiassa, on astiaan aina merkattava, mitä se sisältää. Huom. vaarallisen jätteen pakkausastian on oltava ehjä ja suljettu.

Vaarallisia jätteitä ovat esimerkiksi:

- KIINTEÄ ÖLJYINEN JÄTE: Öljyllä pilaantuneet materiaalit ja öljyinen imeytysaine.
- MAALIJÄTE: Maalit, pohjusteaineet, liimat, lakat, hartsit, vahat ym.
- ABEK-SUODATTIMET: Käytöstä poistetut hengityssuodattimet.
- AEROSOLIT: Kaikki aerosolipurkit, myös tyhjä voi laittaa. Täysin tyhjä/paineeton käy myös metalliin.
- LIUOTTIMET: Palavat nesteet, esim. asetonit, tärpätit, tinnerit, polttoaineet sekä jaru- ja jäähdytinnesteet omista astioissaan/merkattuna keräyspisteeseen.
- LOISTEPUTKET- JA LAMPUT: Omat astiat molemmille.
- JÄTEÖLJYT: Pienet erät omista pakkauksissaan tai merkatuissa tynnyreissä. 1000 l keräyskontteja toiminnoissa. Mustat ja kirkkaat öljyt pidettävä erillään!
- JÄTERASVA: Jäterasvat pakattava pantakannelliseen tynnyriin tai vastaavaan kestävään pakkausastiaan.
- LYIJYAKUT: Kaikki lyijyakut (Pb) keräyskonttiin, navat korkitettava/teipattava.
- PARISTOJÄTE: Oma keräysastia (30 l), johon laitetaan alkali- ja litiumparistot sekä pienakut (litium- ja nikkelimetallihydridiakut), navat teipattava.
- SER/Sähköromut: Rikkinäiset piensähkö- ja elektroniikkalaitteet SER-jätteen keräyskontteihin (IBC-kontit, ks. Metallijätteen kohdalta poikkeus isojen metallisten laitteiden osalta).
- KYLMÄLAITTEET: Kylmälaitteet, joista ei ole poistettu kylmäainetta.
- GLYKOLI / KYLMÄAINEJÄTE: Pienet erät omista pakkauksissaan, isommat määrät merkattuun tynnyriin/IBC-konttiin.
- Kemikaalit, joista löytyy punareunainen varoitusmerkki (tai vanha oranssi/musta merkki) tuodaan omista astioissaan tai merkattuna keräyspisteeseen.

LISÄTIETOJA SAA YMPÄRISTÖTIIMILTÄ (050-3162779). AINA KANNATTAA KYSYÄ ETUKÄTEEN, JOS ARVELUTTAA.